

Άλλ' εἰς μάτην . . . Η γυνὴ ἀκολουθεῖ τὴν πορείαν αὐτῆς ἀνοικτηριμόνως. Τὸ πρόσωπόν της δὲν θὰ μεταστραφῇ ποτὲ οὔδ' ἐπὶ μίαν μόνην στηγήν πρὸς τὸν ἄνδρα, διστις κλαίει καὶ καθικετεύει ποτέ, ποτὲ δὲν θὰ σταθῇ. Τὸ αὐτὸν συμβαίνει εἰς ἡμὲ καὶ εἰς αὐτήν. Η σύζυγός μου ὑπῆρχεν ἡ γυνὴ ἔκεινη, καὶ ὁ ἀνὴρ ἔκεινος ἥμηρ ἔγω! Ά! ἐὰν τούλαχιστον εἰμποροῦσα ν' ἀφαιρεθῶ ἐν τῇ τέχνῃ μου! . . . Αν εἰμποροῦσα νὰ δημιουργήσω κάτι τί! Άλλ' ὅχι! . . . Δὲν εἶμαι τίποτε! . . . δὲν ἀκούω τίποτε, δὲν βλέπω τίποτε . . . Εἴμαι κωφός! . . . Αὐτὴν τὴν θλῖψιν, ἡ ὅποια μὲ τρώγει, ἐδοκίμασα εἰς μάτην νὰ τὴν πιέσω, νὰ ἔξαγάγω ἐξ αὐτῆς μίαν κραυγήν, ἔνα τύπον . . . Καὶ δὲν τὸ κατώρθωσα! . . . Επὶ ἓξ ἔτη, ἐπέρασα τας νύκτας μου, πληγίον της, μὲ τὴν κεφαλὴν κεκαλυμμένην ὑπὸ τὸ ἔφαπλωμα, σπαρασσόμενος ὑπὸ λύσης, καταπίνων τὰ δάκρυά μου . . . Κ' ἔπειτα, ἔφυγε, μ' ἐγκατέλιπε . . . Μ' ἐγκατέλιπε χωρὶς νὰ μοῦ εἰπῇ μίαν λέξιν . . . Μίαν ἐσπέραν, εἰρῆκα τὸ σπίτι ἀδειανό . . . Δὲν μοῦ ἀφησε οὔτε ἔνα γράμμα, τίποτε, τίποτε, τὸ

δόποιον νὰ μοῦ δεικνύῃ εἰδός τι ἀποχαιρετισμοῦ! . . . Δὲν ἔξανάλθει . . . Ἐφυγα κ' ἐγὼ ἀπ' αὐτὸ τὸ σπίτι, καὶ ἐπέστρεψα εἰς τὴν πτωχήν μου μητέρα . . . Άλλ' ὁ ἔρως μὲ καταδιώκει καὶ μὲ βασανίζει . . . Δὲν κοιμῶμαι πλέον . . . Ολας τὰς νύκτας, τρέχω εἰς τοὺς δρόμους, ὡσὰν σκύλος περιπλανώμενος . . . Καὶ δσάκις διακρίνω, διὰ μέσου κεκλεισμένων δικτυωτῶν παραδυροφύλλων, μικρὰς δεσμίδιας φωτός, διαγραφούσας τὴν φεύγουσαν σκιὰν γυναικός, αἰσθάνομαι σκληρὰν μακαριότητα, λέγων: „Ισως εἶνε αὐτή!“

— „Καὶ τί σκοπεύετε νὰ κάμετε;“ τὸν ἡρώητα.

Οἱ ὀδφαλοὶ τοῦ κωφοῦ ἔλαβον αἰφνῆς παράδοξόν τινα ἐκφρασιν ἔξαψεως· καὶ μὲ φωνὴν βιαστικήν, ἀδιάρθρωτον, σχεδὸν κωμικήν, ἀνέκραξε:

— „Νὰ τὴν φονεύσω, νὰ τὴν φονεύσω, νὰ τὴν φονεύσω! . . . Ω! ναί, νὰ τὴν φονεύσω! . . . Άλλ' ὅταν ἀποθάνῃ ἡ μήτηρ μου. Διότι, ἐννοεῖτε, ὅτι δὲν θέλω νὰ προξενήσω εἰς τὴν ἀγίαν γυναικαν αὐτὴν τὴν θλῖψιν, νὰ ἔχῃ υἱὸν δολοφόνον . . . Περιμένω!“

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΩΖΩΜΕΝ ΤΟΥΣ ΠΝΙΓΟΜΕΝΟΥΣ.

Καὶ οἱ μὴ ἐπιστάμενοι τὴν τέχνην τοῦ κολυμβᾶν δύνανται ἐνίστε, εἰς εὔνοϊκάς τινας περιπτώσεις, νὰ σώσωσι τὸν πνιγόμενον. Άν ὁ κινδυνεύων εὔρισκεται πληγίον τῆς ἀκτῆς, ἀρκεῖ νὰ ἐκτείνωμεν πρὸς αὐτὸν μακρόν τι ἀντικείμενον, οἷον ῥάβδον, κώπην, σχοινίον ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, ἐν ἐλλείψει δὲ παντὸς ἄλλου μέσου, πρέπει ἀμέσως νὰ βγάζωμεν τὸ φρέμα μας καὶ κρατοῦντες αὐτὸν ἀπὸ τὸ ἄκρον τῆς μιᾶς χειρόδοσης νὰ ῥίπτωμεν τὸ ἔστερον ἄκρον πρὸς τὸν κινδυνεύοντα. Δὲν πρέπει δὲ ποτὲ νὰ λησμονῶμεν ὅτι ὁ πνιγόμενος ἐπανέρχεται συνήθως ἀκύρη μίαν φορὰν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων, πρὶν ἢ ἀποπνιγῇ, καὶ τότε συλλαμβάνει πᾶν ὅ,τι εὕρῃ πληγίον του· τὸ δὴ λεγόμενον, πιάνεται ἀπὸ τὰ μαλλιά του. Εἰς τοιαύτας εὔνοϊκάς, ὡς εἴπομεν, περιπτώσεις πλεῖστοι ἀνθρώποι ἐσώθησαν ἀπὸ τοῦ πνιγμοῦ διὰ τῆς ἐτοιμότητος καὶ ἀταραξίας τοῦ πνεύματος τῶν παρισταμένων, μὴ κολυμβητῶν.

Άλλ' ἐν τῇ ἄνω ἡμῶν ἐρωτήσει, „πῶς σώζομεν τοὺς πνιγόμενους“ ἔχομεν κυρίως καὶ κατὰ πρῶτον λόγον ὑπὸ ὅφει τοὺς εἰξεύροντας νὰ κολυμβῶσιν· ἐρωτῶμεν δέ, κατὰ ποίους τρόπους πρέπει νὰ φερθῇ καὶ ποῖα προφυλακτικὰ μέτρα πρέπει νὰ λαμβάνῃ ὁ σπεύδων πρὸς σωτηρίαν τινὸς πνιγομένου κολυμβητής, ἵνα καὶ ἐκεῖνον σώσῃ καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ζωὴν μὴ διακινδυνεύσῃ; Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι τοσούτῳ μᾶλλον σπουδαῖον, καθ' ὃσον καὶ ὁ ἀριστος κολυμβητής, μὴ λαμβάνων τὰ ἀπαιτούμενα προφυλακτικὰ μέτρα, ἀντὶ νὰ σώσῃ τὸν κινδυνεύοντα ἐκθέτει καὶ τὴν ἰδιάν του ζωὴν εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον.

Ἄξια μεγίστης προσοχῆς καὶ εὑρυτάτης διαδόσεως εἶναι τὰ ἔξῆς παραγγέλματα:

1) Οταν ὁ κολυμβητής πλησιάζῃ πρὸς τὸν κινδυνεύοντα, πρέπει νὰ φωνάξῃ πρὸς αὐτὸν μὲ δυνατὴν καὶ σταθερὰν φωνήν, ὅτι δὲν ὑπάρχει κίνδυνος καὶ ὅτι ἐσώθη.

2) Πρὶν ἢ ριψθῇ εἰς τὴν θάλασσαν ὁ κολυμβητής πρέπει νὰ ἐκδυθῇ, εἰς δυνατόν, ἐντελῶς καὶ ταχύτατα. Αν δὲν ἔχῃ καιρὸν ν' ἀπεκδυθῇ ὅλα του τὰ φρέματα, πρέπει τούλαχιστον ἔξι ἄπαντος νὰ λύσῃ τὰς καλτσοδέτας τοῦ ἐσωβράκου του, διότι, ὅταν αἱ ἔσω περισκελίδες μείνωσι

δεδεμέναι, πληροῦνται ὑδατος καὶ ἐμποδίζουσι τὰς κινήσεις του.

3) Ο κολυμβητής δὲν πρέπει ποτὲ νὰ συλλαμβάνῃ τὸν πνιγόμενον, ἐφ' ὃσον οὕτος κινεῖται ἴσχυρῶς καὶ παλαίεις ἀπελπιστικῶς ἐν τῷ ὑδατι. Τὸ κάλλιστον πάντων εἶναι νὰ περιμένη ἐπὶ τινας στιγμάς, μέχρις οὐδὲν δικτυωτῶν ἡσυχάσῃ. Εἴνε ἔσχατως παράτολμον καὶ κινδυνώδες νὰ συλλαμβάνῃ τις τὸν ἀγωνιζόμενον καὶ παλαίοντα πρὸς τὰ κύματα.

4) Οταν ὁ πνιγόμενος ἡσυχάσῃ, τότε ὁ κολυμβητής πλησιάζει πρὸς αὐτόν, τὸν συλλαμβάνεις ἀπὸ τὴν κόρμην, ἀναστρέψει αὐτὸν ὑπτιον (τάνασκελα) ὃσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, καὶ ἀνωμεῖς αὐτὸν ἀποτόμως διὰ γὰρ κρατήσῃ τὴν κεφαλήν του ὑπεράνω τῶν ὑδάτων. Ακολούθως ἀναστρέψεται καὶ ὁ κολυμβητής ὑπτιος καὶ κολυμβᾶς πρὸς τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς, κρατῶν μὲ τὰς δύο χεῖρας τὴν κόρμην τοῦ σωζομένου καὶ θέτων τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, μὲ τὸ πρόσωπον ἐννοεῖται πρὸς τὰ ἄνω, ἐπὶ τῆς κοιλίας του. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ κολυμβητής δύναται νὰ φύσῃ εἰς τὴν ξηρὰν ἀσφαλέστερον καὶ ταχύτερον ἢ καθ' οἶον δήποτε ἄλλον τρόπον. Ο ησκημένος μάλιστα κολυμβητής δύναται νὰ κρατήσῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ δύο ἀνθρώπους ὑπεράνω τοῦ ὑδατος. Τὸ μέγα προτέρημα τῆς μενδόδου ταύτης, ἦτις ἀπεδείχθη ὡς ἡ ἀριστη πασῶν, εἶναι ὅτι ὁ κολυμβητής δύναται συγχρόνως καὶ τὴν ἰδίαν του κεφαλὴν καὶ τὴν τοῦ σωζομένου νὰ κρατῇ ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὑδατος. Έκτὸς δὲ τούτου ὁ κολυμβῶν ὑπτιος ἀντέχει ἐπὶ μακρότατον χρόνον, τοῦθ' ὅπερ ἔχει μεγίστην σπουδαιότητα, ὅταν τις περιμένῃ πλοιοῖν τι ἢ ἄλλην τινας βοήθειαν.

5) Επικρατεῖ γενικῶς ἡ ἰδέα ὅτι ὁ πνιγόμενος, κατὰ τὰς τελευταίας στιγμάς τῆς ἀγωνίας του, ἀναπτύσσει τοσοῦτο ἀπελπιστικὴν δύναμιν ὡστε ὅ,τι δήποτε συλλάβῃ διὰ τῶν χειρῶν δὲν τὸ ἀφίνει πλέον. Άλλ' ἡ τοιαύτη σπασμικὴ συστολὴ τῶν μυών, ἦτις ὑπὸ τινῶν ὀνομάζεται „πιάσμο τοῦ θανάτου“, συμβαίνει σχετικῶς σπανιώτατα. Συνήθως, ὅταν ὁ πνιγόμενος ἀπολέσῃ τὰς αἰσθήσεις, οἱ μυῶνες αἰτοῦνται ἀσπεστεροί, μέχρις οὐ αἱ χεῖρες χαλαρούνται ἐντελῶς καὶ ἀφίνουσιν ἐλεύθερον πᾶν ὅ,τι ἔτυχε νὰ συλ-

λάβωσιν. Η γενικώς λοιπὸν ἐπικρατοῦσα ἑκείνη ἴδεα δὲν πρέπει νὰ ἔμβάλῃ εἰς φόβον τὸν θέλοντα νὰ σπεύσῃ πρὸς σωτηρίαν τοῦ πνιγμένου.

6) Ἐν δὲ πνιγόμενος εἶναι ἥδη βυθισμένος εἰς τὸν πυθμένα, ή θέσις ἔνθατος εὑρίσκεται τὸ σῶμα, δύναται πολλάκις ὅταν τὰ ὕδατα εἶναι ἀτάραχα καὶ γαληνιαῖα, ν' ἀναγνωρισθῇ ἐκ τῶν πομφολύγων (φουσκαλίδων), αἵτινες ἀνέρχονται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὕδατων. Πρέπει ὄμως νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὅψιν καὶ τὸ ρεῦμα, ὅπερ ἔνδεχεται νὰ ἐπικρατῇ ἐν τοῖς ὕδαις, καὶ τὸ δόπιον ἐμποδίζει τὴν κατὰ κάθετον γραμμὴν ἀνάβασιν τῶν πομφολύγων. Πολλάκις δὲ δύτης, ἀκολουθῶν τὴν ὑπὸ τῶν πομφολύγων σημανομένην διεύθυνσιν, δύγαται νὰ ἔξαγάγῃ τὸν πνιγόμενον ἔγκαρ-
ρως, πρὶν ἡ οὔτος ἀποπνιγῇ καὶ πᾶσα ἐλπὶς ἀναζωγονήσεως αὐ-
τοῦ ἀπολεσθῇ.

7) Οταν δὲ δύτης εὕρῃ τὸν πνιγόμενον ἐν τῷ βάθει τῆς θαλάσσης, πρέπει νὰ τὸν συλλάβῃ ἀπὸ τὴν κόμην, ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς μιᾶς χειρός, ἵνα διὰ τῆς ἑτε-
ρᾶς χειρὸς καὶ διὰ τῶν ποδῶν κι-
νουμένος δυνηθῇ ν' ἀνέλθῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὕδατων.

8) Εἳναι θαλάσσιον ρεῦμα ἔρχεται ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ξη-
ρᾶς, εἶναι καλήτερον νὰ μένῃ δὲ κολυμβητὴς ὑπτιος καὶ ἀκί-
νητος, μέχρις οὖτε προσέλθῃ ἀλλη βοήθεια, παρὰ νὰ κολυμβᾷ
πρὸς τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς ἐναντίον τοῦ ρεύματος. Πολλοὶ
ἴκανοι κολυμβηταί, θέλοντες νὰ φθάσωσι μὲ δόλον τὸ φορ-
τίον τῶν εἰς τὴν ξηρὰν ἐναντίον τοῦ ρεύματος, ἔξηντησαν
εἰς μάτην τὰς ἑσυτῶν δυνάμεις καὶ ἐβυθίσθησαν, ἐνῷ ἀν-
ἀφίνοντο εἰς τὸ ρεῦμα, θὰ ἀντεῖχον ἐπὶ μακρότερον χρόνον,
μέχρις οὖτε θὰ προσήρχετο ἄλλη τις βοήθεια.

Τὰ παραγγέλματα ταῦτα
ἰσχύουσι πάντοτε καὶ εἰς ὅλας
τὰς περιπτώσεις, τόσον εἰς τὰ
γαληνιαῖα καὶ ἀτάραχα ὕδατα,
ὅσον καὶ εἰς τὴν μᾶλλον τε-
ταργμένην θάλασσαν.

Ἐρχόμενα ἥδη εἰς τὸ
σπουδαιότατον ζήτημα τῆς
ἀναζωγονήσεως τοῦ πεπνιγ-
μένου, ὅστις θεωρεῖται συ-
νήθως ὡς νεκρός, ἐνῷ εἰς πλει-
στας περιπτώσεις εἶναι μόνον
λιπόθυμος καὶ δύναται δι' ἐπιμόνων καὶ λελογισμένων προ-
παθειῶν νὰ ἀναζωγονηθῇ. Ἐνταῦθα ὄμως πρέπει νὰ προ-
τάξωμεν τὰ ἔξις ὅλιγα:

Ο θάνατος τοῦ πνιγμένου δύναται νὰ ἐπέλθῃ κατὰ δύο διαφόρους τρόπους: α) δι' ἀληθοῦς πνιγμοῦ, ὅταν ὁ ἀνθρωπὸς ἀναπνέῃ ὕδωρ ἀντὶ ἀέρος εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ καταπίνῃ συγχρόνως μεγάλην ποσότητα ὕδατος. Ο διὰ τοῦ πνιγμοῦ θάνατος δὲν ἔπερχεται ἀμέσως, ἀλλὰ μετὰ μακρὰν σχετικῶς ἀργανίαν καὶ πάλιν πρὸς τὰ κύματα. Ἐν τῇ περι-
πτώσει ταῦτη ὁ πνιγμένος ἔχει τὴν ὅψιν τοῦ ἔξι ἀσφυξίας ἀποθανόντος. Τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου καὶ τῶν χειλέων εἶναι ἐρυθρὸν κλίνον πρὸς τὰ κυανοῦν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του εἶναι αίματοβαφεῖς· ἐξαν ἀνοίξωμεν τὸ στόμα του, εὐρίσκομεν ἐν αὐτῷ ἀφρώδες τι ὑγρόν· καὶ δὲ στέμαχος δὲ καὶ ἡ τρα-
χεῖα ἀρτηρία καὶ οἱ πνεύμονες περιέχουσιν ὕδωρ. β) Διὰ λι-

ποφυγίας εἴτε λιποθυμίας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταῦτη ἡ ὅψις τοῦ πνιγμένου εἶναι ὅλως διάφορος τῆς τοῦ πρώτου. Τὸ προσώπον εἶναι ὠχρὸν καὶ χαλαρόν, εἰς δὲ τὸ στόμα του εὐρίσκεται ὀλίγον ἡ οὐδὲν ἀφρώδες ὑγρόν. Τὸ ὠχρὸν χρῶμα τοῦ προσώπου καὶ ἡ ἔλλειψις ἡ ὅλιγη ποσότης ἀφρώδους ὑγροῦ εἶναι ἀσφαλέστατα σημεῖα ὅτι ὁ θάνατος δὲν ἐπῆλθε διὰ τοῦ πραγματικοῦ πνιγμοῦ, ἀλλὰ συνεπείᾳ λικούσματος ἡ ἀποπλη-
ξίας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταῦτη αἱ ἀναπνευστικαὶ κινήσεις ἔπαινσαν ἀμέσως ἡ δὲ γλωττὶς τ. ἔ. ἡ εἰσόδος εἰς τὴν τρα-
χεῖαν ἀρτηρίαν ἐκλείσθη σπασμωδικῶς, οὕτως ὥστε ὀλίγον ἡ οὐδὲν ὕδωρ εἰσέδυσεν εἰς τοὺς πνεύμονας.

Η δευτέρα αὕτη περίπτωσις, ὅταν δηλ. ὁ πνιγμένος ἔχῃ τὴν ὅψιν τοῦ λιποφυγήσαντος, εἶναι λιαν εὐνοϊκή, διότι ἡ πιθα-
νότης τῆς ἀναζωγονήσεως καὶ σωτηρίας αὐτοῦ εἶναι μεγαλητέρα
ἢ ἐν τῇ πρώτῃ περίπτωσι.

Πολλάκις ἀκούομεν τὴν ἐρώ-
τησιν: πότε ἔπερχεται ὁ θάνατος τοῦ πνιγμένου, καὶ ἐπὶ πόσον
χρόνον ὁ ἀνθρωπὸς εὐρίσκεται μπό
τὸ ὕδωρ, μέχρις οὗ ἀποπνιγῇ; Εἰς
τὴν ἐρώτησιν ταῦτην ἀποκρινό-
μεθα, ὅτι ὁ χρόνος οὗτος δὲν δύ-

ναται νὰ ὀρισθῇ. Εἶναι δὲ ἀποδεδειγμένον, ὅτι καὶ μετὰ ὀλοκλήρων ὥρων διαμονὴν τοῦ ἀνθρώπου μπὸ τὸ ὕδωρ ἡ ζωὴ δὲν παύει ἐντελῶς, ἀλλὰ δύναται νὰ ἐπανέλθῃ δι' ἐπι-
μόνων καὶ λελογισμένων προσπαθειῶν. Ἐκ τούτου ἔπειται
ὅτι: Ἐν οἷς δήποτε περιπτώσει δὲ πνιγμένος πρέπει νὰ
θεωρῆται ὡς λιπόθυμος. Ποτία εἶναι ἥδη τὰ μέσα τῆς ἀνα-
ζωγονήσεως τοῦ πεπνιγμένου;

Τὰ μέσα ταῦτα πρέπει νὰ γνωρίζῃ κάλλιστα πάντων δὲ
ἰατρός, καὶ διὰ τοῦτο τὸ πρώτιστον καθηκόντος τοῦ σωτῆρος
εἶναι νὰ φροντίσῃ ὅσον τάχιστα
περὶ προσκλήσεως τοῦ ιατροῦ.
Συγχρόνως δὲ πρέπει νὰ φρον-
τίσῃ περὶ εὐρέσεως ἐφαπλωμά-
των καὶ στεγνῶν ἐνδυμάτων.

Ἄλλος δὲν τῷ μεταξὺ χρόνῳ
δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν, τὸ
δὴ λεγόμενον, μὲ τὰ χέρια
σταυρωμένα, ἀλλ' ἀμέσως
πρέπει ν' ἀρχίσωμεν τὰ ἀναγ-
καῖα πειράματα πρὸς ἀναζω-
γόνησιν τοῦ πνιγμένου. Τὸ
πρώτιστον δὲ καὶ ἀναγκαιότατον πάντων εἶναι νὰ ἐπαναφέ-
ρωμεν τὴν ἀναπνοήν τοῦ λιποθύμου, πρὸς τοῦτο δὲ σκο-
λουθοῦμεν τοὺς ἔξις κανόνας.

1) Δὲν πρέπει νὰ σηκωνωμεν τὸν πνιγμένον ἀπὸ τοὺς πόδας μὴ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, ὅπως ἔξελθῃ ἐξ αὐ-
τοῦ τὸ ὕδωρ. ἀλλὰ πρέπει νὰ μέτωμεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κοι-
λαίας (τάπιστομα) ἐπάνω εἰς ἐν στρῶμα ἡ ἐφαπλωμα τὴν
τῶν γονάτων μας, οὕτως ὥστε ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ στήθος του
νὰ κλίνωσι ὀλίγον πρὸς τὰ κάτω, δηλαδὴ νὰ κῆνται ὀλίγω
βαθύτερον ἢ τὸ λοιπὸν σῶμά του. Ἀφ' οὗ τοποθετήσωμεν
αὐτὸν τοιουτορόπως, πιέζομεν τὰ νῶτά του ἐπανειλημμένως,
ὅπως ἐκρένῃ τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ στομάχου καὶ τῶν πνευμό-
νων του.

2) Διὰ νὰ εἰσέρχεται ὁ ἀὴρ ἐλευθέρως εἰς τὴν τραχεῖαν
ἀρτηρίαν τοῦ πνιγμένου, ἀνοίγομεν τὸ στόμα του, καθαρί-

Σχῆμα 1.

Σχῆμα 2.

ζομεν αὐτό, καθώς καὶ τὴν βίνα, μὲ ἐν μαντήλιον, ἔλκομεν πρὸς τὰ ἔξω τὴν γλώσσαν του καὶ τὴν κρατοῦμεν εἰτε διὰ τῆς χειρὸς εἴτε δεδεμένην διὰ τινος ταινίας, ὡς παρίσταται ἐπὶ τῶν ἡμετερων εἰκόνων, η̄ ὀθόνην τὴν σιαγῶνα πρὸς τὰ ἐμπρός.

4) Διὰ νὰ προκαλέσωμεν προαιρετικὰς ἀνατυνευστικὰς κινήσεις, ἔρεθίζομεν ἀμέσως τοὺς βώμωνας μὲ ταμβάκον η̄ μὲ ὀσφραντήριον ἄλας, η̄ γαργαλίζομεν τὸν λάρυγγα δι’ ἑνὸς πτεροῦ, τρίβομεν δυνατὰ τὸ πρόσωπον καὶ τὸ στήθος καὶ ῥαντίζομεν αὐτὰ ἐναλλάξ μὲ ψυχρὸν η̄ θερμὸν ὅδωρ, καὶ τύπτομεν ἰσχυρῶς τὸ στήθος μὲ ὑγρόν τι ὕφασμα.

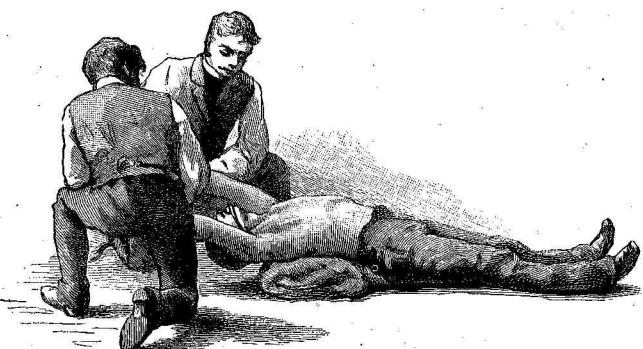
5) Ἀλλὰ μὲ τὰ μέσα ταῦτα δὲν πρέπει γὰρ χρονοτριβῶμεν πολὺ· ἀν τὰ μέσα ταῦτα δὲν ἐπιφέρωσιν ἀμέσως ἀναπνευστικὰς κινήσεις, πρέπει, τάχιστα νὰ προβῶμεν εἰς τὴν

τεχνητὴν ἀναπνοήν.

“Οπως κατὰ τὴν φυσικὴν ἀναπνοὴν ὁ θῶραξ τοῦ στήθους διαστέλλεται καὶ συστέλλεται ἐναλλάξ διὰ τῆς ἐνεργείας τῶν μυώνων, οὕτω καὶ κατὰ τὴν τεχνητὴν ἀναπνοὴν ἐπιτυγχάνομεν διὰ τεχνητῶν μέσων η̄τοι δι’ ἔξωτερικῆς ἐπενεργείας τὸ αὐτὸ διπλέσιμα, τὴν διαστολὴν καὶ συστολὴν τοῦ θώρακος, ἵνα δὲ ἀλλὰ εἰσδύῃ εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ ἐκρέῃ ἔξαυτῶν ἐναλλάξ.

Ἡ τεχνητὴ αὕτη ἀναπνοὴ δύναται κατὰ διαφόρους τρόπους νὰ ἐκτελεσθῇ, ἀλλ’ η̄ ἀπλουστέρα μέθοδος εἶνε η̄ διὰ τῶν ἡμετέρων εἰκόνων δηλουμένη, η̄ ἔξηγοῦμεν ἐνταῦθα διὰ βραχέων.

Ἐξαπλόνομεν τὸν πνιγμένον ὄπτιον (τάνασκελα) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ ὑψώνομεν ὀλίγον τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στήθος τοῦ διὰ τινος ἐνδύματος τὸ ὄποῖον θέτομεν διπλωμένον ὅπο τὴν ῥάχιν του (ώς παρίσταται ἐπὶ τῶν εἰκόνων). Ἐπειτα λαμβάνομεν τοὺς βραχίονάς του μπεράνω τῶν ἀγκώνων, ἔλκομεν αὐτοὺς ἐλαφρῶς καὶ ἴσομέτρως μέχρις οὗ ἀνατείνομεν αὐτοὺς ὑπὲρ τὴν κεφαλήν του, καὶ ἐν τῇ θέσει ταῦτη κρατοῦμεν αὐτοὺς ἀκυνήτους ἐπὶ 2 δευτερόλεπτα τῆς ὥρας. Τοιουτορόπως ὁ θῶραξ τοῦ στήθους ἐκτίνεται η̄τοι διαστέλλεται καὶ ὁ ἀλλὰ εἰσορμῷ εἰς τοὺς πνεύμονάς του (ἴδε

Σχῆμα 3.

εἰκόνα 1). Μετὰ ταῦτα ὀθόνημεν τοὺς βραχίονας πάλιν πρὸς τὸ στήθος καὶ κρατοῦμεν αὐτοὺς ἐπὶ 2 δευτερόλεπτα στερεῶς εἰς τὰ πλάγια τοῦ θώρακος (ώς παριστᾶ η̄ εἰκὼν 2). Τοιουτορόπως ἐξέρχεται ὁ ἀλλορέποντας τῶν πνευμόνων. Τὸ αὐτὸ δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ὅπο δύο ἀνδρῶν (ώς ἐν σχ. 3). Τὰς δύο ταύτας κινήσεις ἐκτελοῦμεν ἐναλλάξ 15 φορὰς περίπου κατὸ τὸ πρωτόλεπτον, καὶ ἐξακολουθοῦμεν αὐτὰς μετὰ προσοχῆς καὶ μετ’ ἐπιμονῆς ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, μέχρις οὗ παρατηρήσωμεν ὅτι ὁ πνιγμένος ἀρχίζει νὰ ἀναπνέῃ ἀφ’ ἑαυτοῦ. Τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀναπνοὴν δεινύνει ημῖν η αἰφνηδία ἀλλαγὴ τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου: Τὸ ὀχρόν γίνεται ἐρυθρόν καὶ τάναπαλι. Τὴν τεχνητὴν ἀναπνοήν, ὡς περιεγράψαμεν αὐτὴν ἀνωτέρω καὶ ὡς παρίσταται ἐπὶ τῶν εἰκόνων, πρέπει νὰ ἐξακολουθῶμεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον, μέχρις οὗ ἔλληρ ὁ Ιατρός, ἔτι δὲ καὶ μετὰ τὴν ἔλευσιν αὐτοῦ ἐπὶ πολλὰς ὥρας. Μόλις δὲ μετὰ πολλῶν ὥρων μάταια πειραματα, δυνάμεθα νὰ ἐγκαλίπωμεν τὰς προσπαθείας ημῶν μὲ ἡσυχον συνείδησιν.—

Ἀν αἱ προσπάθειαι ημῶν στεφθῶσι μὲ τὴν ποθουμένην ἐπιτυχίαν, ἀμαρτίας ἴδωμεν τὸν δυστυχὴ ἀναπνέοντα ἀφ’ ἑαυτοῦ, παύομεν τὴν τεχνητὴν ἀναπνοήν. Ἀμέσως δὲ καλύπτομεν τὸ σῶμά του μὲ

στεγνὰ ἐνδύματα η̄ ἐφαπλώματα, τρίβομεν τὰ μέλη του ἰσχυρῶς ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ἐπειτα μεταφέρομεν τὸν ἀναζωγονηθέντα εἰς θερμήν τινα κλίνην, τὸν καλύπτομεν μὲ μάλινα ὑφάσματα (φλανέλλας) καὶ θέτομεν θερμὰς φιάλας ἐπὶ τὸν στόμαχον, ὅπο τὰς μασχάλας, μεταξὺ τῶν μηρῶν καὶ εἰς τὰ πέλματα τῶν ποδῶν, ὅπως ἀποδώσωμεν εἰς τὸ σῶμα τὴν ἀπολεσθεῖσαν θερμότητα καὶ μποβοηθήσωμεν τὴν ἐνέργειαν τῆς καρδίας.

Οταν ὁ ἀσθενὴς ἀναλάβῃ ἐπὶ τοσοῦτον τὰς δυνάμεις του, ὥστε νὰ δύναται νὰ καταπίνῃ, τότε μόλις εἰμποροῦμεν νὰ τῷ δώσωμεν μὲ μικρόν τι κοχλιάριον τοῦ καφὲ θερμὸν ὅδωρ, καφέν, τέον, θερμὸν οἶνον η̄ ἀλλο τι ἐνδυναμωτικὸν ποτὸν εἰς μικρὰς ποσότητας.

Μέχρις οὗ ὁ ἀσθενὴς ἀναλάβῃ ἐντελῶς τὴν μγειάν του, η̄ Ιατρικὴ βοήθεια δὲν πρέπει νὰ λείψῃ.

ΤΟ ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΟΝ.

Τὸ βραδύπτωτον εἴτε ἀλεξίπτωτον εἶνε μία ἐκ τῶν πολλῶν ἐκείνων ἐφευρέσεων, αἵτινες πρὸ πολλοῦ ἦδη χρόνου ἐφευρεθεῖσαι, εἴτα δὲ διὰ διαφόρους λόγους ἐπὶ μακρότερον χρόνον λησμονηθεῖσαι, μόλις κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἔτυχε νὰ ἐπαναληφθῶσι καὶ τελειοποιηθῶσιν ὅπο μεταγενεστέρων ἐρευνητῶν καὶ διὰ τοῦτο θεωροῦνται ἦδη ὅπο τῶν πολλῶν ὡς ὅλως νέα. Ὁ πρῶτος πειργράψας καὶ ἴχνογραφήσας τὸ σχέδιον τοῦ βραδύπτωτου η̄το ὁ πειρικλεῆς Λεονάρδος Βίγκιος (Leonardo da Vinci) ἐκάπιτον ἔτη μετά τοῦτον ὁ Βενετὸς ἀρχιτέκτων Φαύστος Οὐεράντζιος (Fausto Veranzio) ὑπεκίνησεν ἐκ νέου τὸ ζήτημα τῆς κατασκευῆς ἀλεξίπτωτου, ἀλλὰ τὰ σχέδια αὐτοῦ ἔμειναν ἀνεκτέλεστα.

Ἄφ’ οὗ ὅμως ἐφευρέθη τὸ ἀερόστατον, τῆς ἀνάγκης τοῦ βραδύπτωτον γενομένης μᾶλλον ἐπαισθητῆς, ἥρξαντο περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰώνος νὰ σκέπτωνται καὶ περὶ τῆς κατασκευῆς τοιούτου μηχανήματος σπουδαιότερον καὶ συντονώτερον. ἀφοῦ μάλιστα ἐγένετο γνωστὸν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ ὅτι καὶ ἐν Σινικῇ μετεχειρίζοντο οἱ θαυματοποιοί διὰ τὴν κατάβασιν αὐτῶν ἀπὸ ὑψηλοτάτων πύργων δροίας συσκευάς, αἵτινες ἵσως θά ἤδυναντο νὰ φανῶσι σωτήριοι ἐν ἐκρηγγυμέναις πυρκαϊαῖς. Τὸ πρῶτον κινδυνώδες πειραματα ἐξετάλεσεν ἐν Μομπελλιέρῳ ὁ Σεβαστιανὸς Λεονορμάνδος, δοτικὸς ἀπὸ τῆς στέγης τῆς οἰκίας του κατηλθεν εἰς τὴν ὅδον κρατούμενος ἀπὸ ἀνακεπταμένου ἀλεξίβροχίου, ὅπερ